

Motion till riksdagen 2006/07:Ub400

av **Kerstin Andersson m.fl. (s)**

Hälsovård för elever

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om professionell elevhälsovård.

Motivering

Hälsotillståndet bland barn och ungdomar har blivit allt sämre under den senaste tioårsperioden. Alltfler barn och ungdomar har problem i form av ätstörningar, ångeststörningar, psykosomatiska symtom och depressioner. Allvarligt är att alltfler yngre barn söker hjälp för depressioner. Försäljning av antidepressiva medel till ungdomar har fördubblats på senare år. Självmondsfrekvensen bland ungdomar har inte gått ned som den gjort bland vuxna. Mellan 10 och 15 % av alla barn söker barnpsykologisk konsultation under uppväxtåren.

Målet måste vara att färre barn och ungdomar ska hamna inom barn- och ungdomspsykiatri. Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) ska vara till för dem som behöver specifik specialisthjälp. De oftast långa väntetiderna till barn- och ungdomspsykiatri innebär att barn och ungdomars psykiska tillstånd riskerar att förvärras. För att minska köerna till barn- och ungdomspsykiatri och för att minimera mänskligt lidande måste insatser göras på ett tidigt stadium. Det förebyggande och stödjande arbetet för att i tid upptäcka när något barn eller ungdom far illa måste därför ges högsta prioritet.

Skolhälсан, numera kallad elevhälсан, är ett viktigt medel för att minska barns och ungdomars psykiska och fysiska ohälsa.

Skolan ska vara en plats som främjar barns utveckling i sin helhet. Skolan är också den plats som våra barn och ungdomar vistas i under en stor del av sin tid. Elevhälсан måste ske utifrån elevens behov. De undersökningar och utvärderingar som gjorts visar på att olikheter mellan skolornas elevhälsoorganisation i Sverige är stor vad gäller tillgång till skolläkare, skolsköterska,

Fel! Okänt namn på

skolpsykolog och skolkurator. Det är endast när dessa yrkesgrupper arbetar tillsammans i ett team som elevens behov av medicinsk, psykologisk och psykosocial expertis kan tillgodoses. Speciellt viktigt är det att under tonårsåldrarna har tillgång till en professionell elevhälsa.

Det finns goda exempel på att kommunens elevhälsoteam, med alla yrkesgrupper representerade, på ett fantastiskt sätt kan förebygga och stödja unga kvinnor i gymnasieåldern i samverkan med landstingets ungdomsmottagning och ideella organisationer, bl.a. Tjejjouren.

Samtalsgrupper och nätverk har bildats för att stärka de unga kvinnornas könsroll genom samtal på olika teman som kulturkrockar och främlingsfientlighet, stresshantering och hälsa, sex och samlevnad och alkohol och droger och deras skaderisker. Att få spegla sig i en annan ung kvinnas tankar och funderingar för att inse att man inte är själv i en många gånger kaotisk tonårstid kan vara det som gör att livet blir lite lättare att leva och att studiemotivationen ökar. Samtidigt kan detta stöd leda till att en depression och mänskligt lidande motverkas och därmed också minimera kön till BUP.

Därför anser vi att en professionell elevhälsa måste tydliggöras i framtidens skollag. Det är en viktig markering för att göra verklighet av Sverige som ett barnvänligt land som lever upp till FN:s barnkonvention. Enligt FN:s barnkonvention har alla barn och unga rätt till bästa möjliga hälsa samt rätt till relevant sjukvård och rehabilitering. Sveriges åtagande utifrån barnkonventionen måste respekteras fullt ut.

Stockholm den 30 oktober 2006

Kerstin Andersson (s)

Carina Adolfsson Elgestam (s)

Helene Petersson (s)

Veronica Palm (s)

Monica Green (s)

Marina Pettersson (s)

Marie Nordén (s)